

DIRVA

Nr. 54

Gegužis-May 10, 1961

Cleveland, Ohio

Nato ispėjo sovietus nesikišti į Vakarų Berlyną

Visi šiaurės Atlanto Gynybos Organizacijos nariai, vienas po kito, pareiškė pritarimą JAV valstybės sekretoriaus Dean Rusk paskelbtam įsipareigojimui ginti Vakarų sąjungininkų teises Vakarų Berlyne.

Solidarumo demonstracija įvyko po valstybės sekretoriaus kalbos NATO tarybos konferencijoje, kur Dean Rusk ispėjo Sovietijos diktatorių Chruščiova neikišti nagų į izoliuotą Vak. Berlyną. Šis įspėjimas reiškia atsakymą į praeito mėnesio pabaigoje Chruščiovo pareiškimą Vak. Vokietijos ambasadoriui Hans Kroll, kad Sovietija neatsisakiusi reikalavimų, liečiančių Vak. Berlyną.

Valstybės sekretorius Rusk ir Britanijos, Prancūzijos bei Vak. Vokietijos užsienių reikalų ministrai Vokietijos klausimą svarstė atskiruose, uždaruose posėdžiuose. Jų tarpe viešpatavo įsitikinimas, kad Sovietija ruošiasi netolimoje ateityje išvystyti naują spaudimą į Vakarų Berlyną ir planuojanti dar šią vasarą pasirašyti separatine taikos sutartį su komunistiniu Rytų Vokietijos režimu, tuo padidindama tarptautinę įtampą.

Jei Sovietija grąsins pasirašyti separatine taikos sutartį su Rytų Vokietija, — pareiškė Dean Rusk, — Jungtinės Valstybės tokią sutartį laikys Berlyno teisinio statuso pažeidimu, ir toks vienšališkas rusų veiksmas negalės pakeisti Vakarų teisių Berlyne, kurias sąjungininkai yra nusistatę ginti.

Valst. sekr. Rusk savo kalboje NATO tarybos nariams pabrėžė Jungtinių Amerikos Valstybių būklę, kad komunizmo veržimasis į Pietų Vietnamą ir Laosą kelia pavojų visai Pietryčių Azijai. Jis ispėjo, kad komunizmo diktatūra Kuboje galinti sukelti nepastovumo būklę Lotynų Amerikoje. Jis pareiškė, kad Vakarai neturį leisti Sovietijai įsitvirtinti Konge.

Komunizmo agresingumas tose pasaulio dalyse tiesiogiai neliečia NATO gynybos zonos, — pareiškė valst. sekr. Dean, — bet jis įveda į bendrą sovietų strategiją, siekiančią apsupti Atlanto sąjungą ir susilpninti bendrą Vakarų pozicijas.

NATO tarybos nariams padarę įspūdį Valst. sekr.

Rusk užtikrinimai, kad JAV esančios pasiryžusios išlaikyti ir stiprinti konvencinių ginklų ir branduolines jėgas Vakarų Europoje.

Valst. sekr. pareiškė, kad JAV esančios pasiryžusios pradėti su Sovietija nusi-ginklavimo derybas birželio ar liepos mėnesį, bet pabrėžė, kad JAV pozicija bus nustatyta, tik susitarus su savo sąjungininkais. Rusk ispėjo, kad sovietų bandymai sugriauti atominių bandymų nutraukimo derybas Ženevoje galį suardyti pasirošimus visuotinio nusi-ginklavimo deryboms.

Valstybės sekretorius Rusk pareiškė JAV pažiūrą į tarptautines problemas tuoj pat aprobavo kitų valstybių užsienių reikalų ministrų mažą dironansą įnešdama tik Portugaliją, kuri išreiškė nepasitenkinimą dėl JAV pozicijos Angolos klausimu. Bet šis puolimas neišsivystė į didesnę konfliktą.

Oslo mieste, kur minėtoji NATO tarybos konferencija vyksta, kairiesiems demonstrantams, sukėlusiams muštynes, nepasisekė išardyti norvegų socialistų ir konservatorių suorganizuotų manifestacijų, kuriose 15,000 minia išreiškė savo tikėjimą Vakarų gynybos sąjunga ir nusistatymą ginti savo kraštą.

LIETUVIAI IR LIETUVĖS!

Žodis dabar priklauso Jums

Stovime prieš JAV Lietuvių Bendruomenės III-iosios Tarybos rinkimus.

Mūsų yra padaryta visa, ką galėjome padaryti: veikia Tarybos rinkimų komisijos, pagamintos balsavimo kortelės, nustatyta ir paaiškinta rinkimų tvarka.

Taip pat pasakyta ir mūsų žodis: norime mus visus jungiančios, gerai organizuotos, stiprios ir darbingos Bendruomenės, vykdančios didžiulius tautinius mūsų uždavinius. Tokiai Bendruomenei reikia visų mūsų atramos ir paramos.

Todėl visus kviečiame dalyvauti LB Tarybos rinkimuose. Senieji lietuviai dalyvauja, kad po jų nemirtų gražūs jų darbai. Jaunieji dalyvauja, kad pratęstų senųjų veikėjų darbus. Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt!

Gegužės 13 ir 14 LB Tarybos rinkimuose žodis duodamas jums visiems. Tarkite jį! Tebūna šis jūsų žodis už Bendruomenės stiprinimą ir jos misijos vykdymą!

JAV Lietuvių Bendruomenės
Centro Valdyba

TRUMPAI

* PREZ. KENNEDY ispėjo, kad atkakli ir stipri komunistinė sistema per ateinančius metus išskels laisvajam pasauliui daug nervų bandymų Berlyne, Azijoje, Vid. Rytuose ir Vakarų hemisferoje, mesdama visus policinės valstybės išteklius, kad pagrobtų jėgos balansą savo naudai.

* BALTIEJI RŪMAI planuoja paskelbti egzekutyvinį potvarkį, kuriuo būtų tvarkomi streikai ir darbo trukdymai raketų bazėse. Senatorius John L. McClellan tuo reikalu tarėsi su prezidentu ir darbo sekretoriumi Arthur J. Goldberg. Jo vadovaujamo komiteto tyrinėjimai parodė, kad streikai užvilkino erdvės programą mėnesiais, jei ne metais. Sen. McClellan ruošiasi įnešti įstatymo projektą, pagal kurį streikai gynybos projektuose būtų uždrausti.

Per Detroito skaučių Gabijos tunto dešimtmečio šventę, įžodį davusios skautės Viktorija Ratnikaitė, Vilija Baukytė ir Zosė Sirutytė apdovanojamos gėlėmis skaučių akademikų Gintarės Šileikaitės ir Vidos Kukučionytės. Plačiau apie tunto šventę 5 psl.

J. Gaižučio nuotrauka

KONGE PLANUOJAMA NAUJA KONSTITUCIJA

Kongo politiniai vadai baigia ruošti planą, kuris turės pakeisti krašto politinę struktūrą dar prieš šios vasaros pabaigą. Plane numatoma nauja konstitucija ir referendumas arba parlamento sušaukimas.

Pirmame plane Kongo lyderių konferencija numatanti apibrėžti naujosios konstitucijos gaires. Toji konstitucija turėtų pakeisti vadinamą "Pagrindinį įstatymą" kuris galiojo nuo nepriklausomybės paskelbimo. Tada centrinė vyriausybė pakviestų specialistus iš įvairių kraštų (minima Prancūzija, Šveicarija ir gal Belgija), kurie turėtų suredaguoti konstitucijos punktus pagal konferencijos priimtas gaires. Naujoji konstitucija turėtų rati-fikuota referendumu arba parlamento, arba abiem keliais. Referendumą turėtų organizuoti ir pravesti Jungtinės Tautos.

Centrinė vyriausybė nori tai įvykdyti iki liepos pabaigos. Daugumas konferencijos dalyvių, kaip pranešama, priitaria federacijai, kurioje suverenumas būtų aprėžtas, centrinei vyriausybei suteikiant plačias teises kariniuose, ekonominiuose, finansiniuose ir diplomatinuose reikaluose. Įtakingiausi lyderiai konferencijoje priešinosi palaidai konferencijai, kurioje atskiros provincijos tik deleguotų savo atstovus į silpną

centrinį vykdomąjį organą.

Tokios konferencijos šalininkas buvo Katangos provincijos prez. Tschombe, kuris dabar laikomas arešte ir, kaip centrinė vyriausybė paskelbė, netrukus bus teisiamas už "krašto išdavimą" bei Lumumbos nužudymą. Šiuo manevru tikimasi prisivilioti į konferen-

ciją Stanleyvilės kairiųjų režimo lyderį Gizengą.

Gizengos režimas Stanleyvilėje paskelbė, kad jo provincijoje esąs nepageidautinas JAV ambasados tarnautojas Frank Carlucci, kuris laikas nuo laiko vykdavo į Stanleyvilę, kaip oficialus JAV atstovas.

De Gaulle pasirusęs deryboms

Prancūzijos prez. De Gaulle ispėjo, kad tuo atveju, jei taikos derybos su Alžiro musulmonų sukilėliais nepasisektų, Prancūzija viena kurtų "naują Alžirą".

Pirmoje didesnio masto politinėje kalboje po nepasisekusio generolų sukilimo jis pareiškė viltį, kad derybos su provizorine Alžiro nacionalistų vyriausybe prasidėsiančios "netrukus" ir būsiąs pasiektas susitarimas dėl Alžiro sąjungos su Prancūzija. Jis nurodė, kad Alžiro ateitį jis numatą diskutuoti su "įvairiomis tendencijomis" ir nuo Alžiro gyventojų priklausą, ar jie tuos reikalus "paims į savo rankas".

Kalbėdamas apie "liūdną" generolų sukilimą jis išvaidino jį "kvailu"; jis ispėjo europiečius gyventojus Alžire mesti "pasenusius mitus ir absurdiškas agitacijas", kurios nesukludysiančios Prancūzijos nusistatymo Alžiro problemą išspręsti. Jis kvietė Alžiro europiečius, būkštaujančius dėl savo ateities, jei Alžiras atsisuktų nuo Prancūzijos, tiesiogiai dalyvauti "naujo Alžiro" kūrime, bet drauge

pasiūlė besąlyginę Prancūzijos apsaugą, jei musulmonų dauguma atstėtų bendradarbiavimą su Prancūzija.

Savo kalboje jis išvardijo pasėkas, jei Alžiro nacionalistai užsispyrę visiškai atsisuktų nuo Prancūzijos. Tai, esą, išsuktų pergrupavimą tų alžiriečių — musulmonų ir europiečių — kurie nori pasilikti su Prancūzija; tai išsuktų išvymą iš Prancūzijos teritorijos alžiriečių darbininkų ir staigų nutraukimą Prancūzijos pagalbos "žmonėmis ir pinigais".

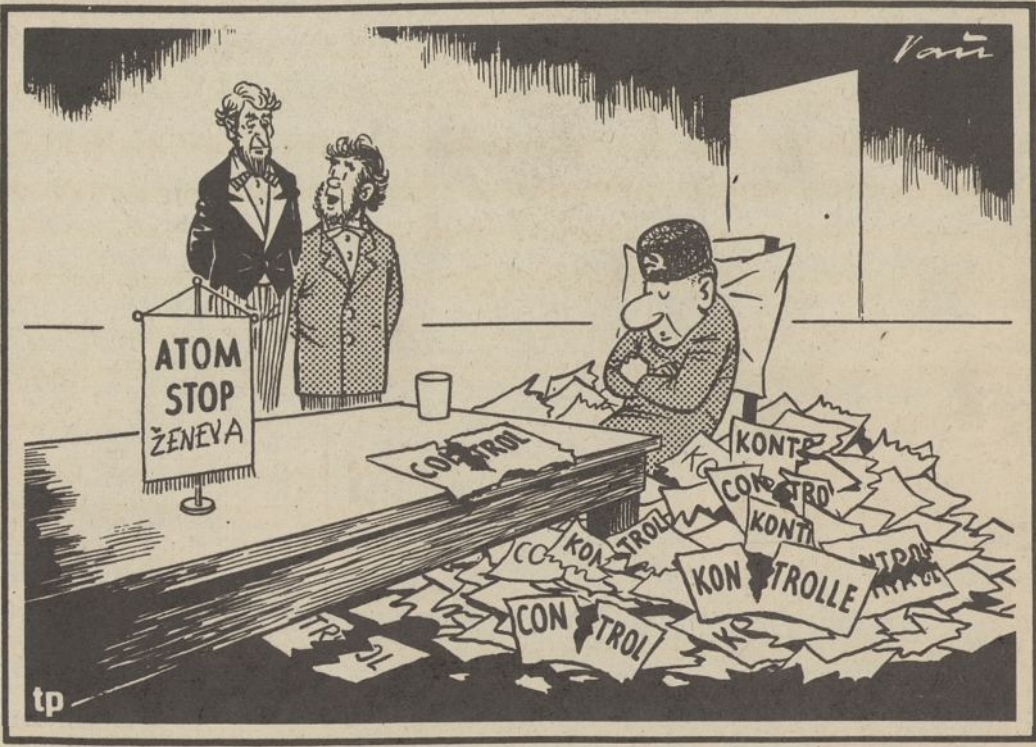
Alžiro nacionalistų sluoksniai Tunise po šios kalbos pareiškė, kad derybos tikrai įvyksiančios, ir galbūt dar šią savaitę bendru komunikatu Paryžiuje ir Tunise būsianti paskelbta jų data. Derybos, kaip tikima, prasidėsiančios gegužės 20.

• André Zeller, vienas iš generolų sukilimo vadų, pasidavė Prancūzijos valdžios organams ir atgabentas į Paryžių, kur jo laukia teismas. Kiti du sukilimo vadai, Raoul Salan ir Edmond Jouhaud, dar nesurasti. Už sukilimą areštuotų tarpe yra 5 generolai ir per 200 armijos karininkų.

KAIRĖJE: ALT Los Angeles skyriaus valdybos rūpesčiu buvo dalinami lietuviams prie bažnyčios specialūs laišukai, paruošti siuntimui senatoriams Lietuvos laisvinimo reikalui.

L. Kančausko nuotrauka

--Atrodo, kad jis nusikamavo?!

DOLERIAI IR CENTAI

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

AMERIKOS CIGARŲ PRAMONĖ TAIP PAT JAUDINASI DĖL KUBOS...

Jungtinių Amerikos Valstybių ekonominių santykių su Kubą pilnas nutraukimas stipriai jaudina Amerikos cigarų pramonę. Tai reiškia, kad netolimoje ateityje amerikiečiai turės pradėti rūkyti pigius, beskonius vietinius cigarus.

Cigarų Gamintojų Draugija (Cigar Manufacturers Assn.) praneša, kad šios draugijos nariai, dėl importo problemos jau yra praleidę ne vieną nemigą naktį.

"Visas mūsų geriausias tabakas gaunamas iš Kubos", - praneša ši draugija. "Ir mes

neturim supratimo, kur rasime Kubos tabakui pakaitalą. Sumatroje buvo auginamas neblogas tabakas. Bet kada olandai apšėjo Indoneziją, tabako plantacijos buvo apšėtos. Kitos Lotynų Amerikos valstybės, su panašiu klimatu kaip Kubos, ypatingai Brazilija ir Peru, galėtų auginti gerą tabaką. Bet visas tabako auginimo pasiruošimo procesas per ilgai užtruktų.

JAV dabartiniu laiku importavo 40% viso Kubos tabako eksporto. Ispanija yra antras didžiausias Kubos tabako impor-

tuotojas.

Praeitais metais JAV importavo iš Kubos 30,462,665 svarus tabako - \$27,890,023 savikainos vertės. Tik mažas kiekis šio importuoto tabako buvo naudojamas cigaretėms. Beveik visas kiekis etiketo cigarų gaminiui.

Taip pat praeitais metais JAV importavo iš Kubos 23,475,000 pagamintus cigarus. Cigarų savikainos vertė - \$2,500,000.

Ar kada rūkėte Home Run? Ar gal Domino? O gal Sweet

Corporal, Fatima ar Egiptian Deities?

Tai yra cigaretės, nors jų vardai labai retai girdimi. Jūs tikrai nerasite šių cigarečių skelbimų ir nematysite jų populiariuose automatuose.

Bet ir šios cigaretės yra parduodamos ir perkamos. Beukščiau minėtų cigarečių rūšių dar galima pirkti: Omar, Melachri-no, Piedmonth, Murad, Helmar, Richmond Straight Cuts ir Wings.

Pirkdami šias cigaretes, nesisirūpinkite, kad nuskriausite didžiulius cigarečių gamintojus. Jie taip pat gamina ir šias, beveik visai negirdėtas cigaretes.

Visos šios cigaretės prieš eilę metų varžėsi dėl populiariausios vietos. Bet išskyrus Fatima ir Wings šių cigarečių skelbimai pranyko prieš kelias dešimtis metų.

Kas dabar perka šias cigaretes? Clevelando didžiausios tabako gaminių krautuvės savininkas duoda tokį atsakymą. "Tai yra senesnio amžiaus žmonės, kurie prieš eilę metų prie šių cigarečių priprato. O kai kada ir jaunesni žmonės, apie jas išgirdę užsimano pabandyti..."

Sweet Corporal yra seniausia komerciniai gaminama cigarečių rūšis. Šios cigaretės buvo pradėtos gaminti tuoj po JAV Pilietinio Karo New Yorke ir Richmonde, šiandien jas gamina American Tobacco Co.

Be liepsnos užsidegančios cigaretės, pagal dviejų bendrovių pranešimus, jau pakeliui. Bet kol kas dar nemeskite lauk degtukų ir žiebtuvėlių. Panašios cigaretės jau eilę metų pasirodo ir pranyksta.

Continental Tobacco Co. ir Autolite Co. praneša, kad jų naujos, įdegimui liepsnos nereikalaujančios cigaretės, jau "beveik yra paruoštos pardavimui".

Abiejų cigarečių rūšių vienas galas yra cheminiai pritaikytas, kad pabrukus cigaretę per ci-

Punios piliakalnis Lietuvoje

garečių pakelyje nurodytą vietą, cigaretė pati užsidega. Uždegimo mechanizmas, esą neturintis jokių nuodingų chemikalų ir nepakeičia cigaretės skonio.

Cigaretės bus parduodamos truputį aukštesne negu normalia kaina.

Ir kas šias cigaretes pirs? Vieno tabako pramonės veterano žodžiais: "Aš nesuprantu, kas jas norėtų pirkti. Bet, anksčiau buvo tokia pati nuomonė ir apie cigarečių filtrus..."

* JAV VYRIAUSYBĖ esanti pasiruošusi paskolinti Indijai 1 bil. dolerių, kad toji galėtų išpildyti savo įsipareigojimus užsieniams, siekdama įvykdyti penkmečio planą.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Eagle Stamps

the **MAY** CO'S

DOWNTOWN — PUBLIC SQUARE

NOW **3**

BASEMENT stores

CEDAR CENTER — RIDE AND RIDGEWOOD DRIVE

visada padidina sutaupas

KOSTIUMŲ IŠPARDAVIMAS!

Vyrų reg. 24.95 vertės 55% Dacron Polyester, 45 % Rayon

TROPINIO SVORIO VYRŲ KOSTIUMAI

Gražūs 3 sagų stiliai šių spalvų

- Mėlyni
- Rudi

- Pilki
- Tamsiai pilki

• Olive žali

\$20

DYDŽIAI: Reguliarūs 35 iki 46

Trumpi 36 iki 42

Ilgai 37 iki 46

Tropinio svorio kostiumai modernaus 3 sagų stiliaus, moderniam amerikiečių vyrui. Didelis pasirinkimas gražių, naujų raštų, populiarių pavasario ir vasaros spalvų. Kostiumų kelnės turi sumetimus priekyje. Tinka vasaros šventadienio apsirengimui ar darbui.

Gaila, nei telefonu, nei paštu užsakymai nepriimami.

BASEMENT MEN'S CLOTHING DEPARTMENT...

THE MAY CO., ALL 3 STORES

VYRŲ STIPRIOS UNION GAMINTOS SANFORIZED "COWDEN" JEANS

1.89

pora

10-Ounce Cotton denim jeans su trigubu siūlių susiuvimu dėl ilgesnio nešiojimo. Stiprios kišenės. Dydžiai 29 iki 42.

BASEMENT MEN'S CLOTHING DEPARTMENT...

THE MAY CO., ALL 3 STORES

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

dovanos ★ taupytojams ★

PADEJUS \$500.00 AR DAUGIAU KOVO IR BALANDŽIO MEN. DUODAME ŠIĄ DOVANĄ

KAS DU MEN. DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS.

DARBO VALANDOS:

plrm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

5 1/4% mokame už ligalikes taupmonas!

JOSEPH F. GRIBASKAS, vedėjas

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. / BI 2-1397, TO 3-8131

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper •
Issued in Cleveland every
Mon., Wed., and Fri. except
in case of Holidays • Pub-
lished by American Lithu-
anian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit)
• Editor-in-chief: B. Gaidžiūnas • Subscription per
year: \$10.00. Single copy 10
cents • Second Class Postage
Paid at Cleveland, Ohio.

PAMAIVIŠKOS GYVENIMO PASAKAITĖS...

— Žinai, kiti dailininkai tai realistai, tai modernistai, Piešia nei šiaip, nei taip. O, va, šitie mano paveikslai — paskutinio skonio. Juos amerikiečiai gaudyte gauda, bet aš sakau, kad geriau saviesiems pardavus. Kam savo dvasinį turtą kitiems išmėtyti, — kalba vienas iš dailininkų būsimam paveikslui pirkėjui.

Susigraudinęs tautietis, kad tas dvasinis turtas kitiems neatitektų, paveikslą nuperka. Nuperka, brangiai užmoka, o po kiek laiko svečiuodamasis kitoj lietuvių kolonijoje pastebi, kad toks pat paveikslas, tik su vienu tam- sesniu debesėliu, ir jų namų sienas puošia...

— Ateikite rytoj. Šiandien tik apžiūrėjau. Rytoj įleisime ir vaistus. Šiandien turiu dar skubėti į ligoninę — ten laukia sunkus ligonis, — kalba vienas gydytojas pacientui.

Pacientas beveik negirdi tų gydytojo žodžių, bet jis tiesiog mato, kad ir rytoj iš jo piniginės iškris penki doleriai, kurių jis tiek nedaug teturi, o tiek spragų reikia užkaišioti...

— Šis vynas, brolyti, ne tik skruostus raudonai nudažo, bet ir juodas mintis į šviesias pakeičia. Šis vynas tiesiog gyvenimo elekstras, — girdžiu kalbant gėrimų krautuvėlėje.

O tas vynas, blogas, kokių čia pilna visose parduotuvėse ir kurį gerdami spalvotieji mūsų kaimynai, nelabai gudriom akim atrodo. O pagiriodami jie jaučia, lyg kas kuolą ant jų galvų tašytų.

— Šie batai tiesiog jūsų kojai siūti. Tik pasižiūrėkit. Tokio elegantiškumo aš ir pats dar nemačiau, — giria batų pardavėjas.

Sugraudinta ponis visticiau jaučia, kad koją spaudžia. Bet kai didesnio numerio neturi, nuperka persamuosius. O paskiau ir svečiuose būnant nieko kito nelieta, kaip tik visų atsiprašius, iš batų išsianti.

— Imkite šiuos obuolius. Jie labai pigūs ir skanūs. Kiti brangesni ir gal ne tokie geri, — sako vaisių pardavėjas.

O man vis ausyse skamba kitaip, negu jis sako: — Imkit šiuos obuolius, nes jie baigia pūti! Kur aš juos dėsiu!

Tokių kasdienos įvykių galėtum puslapius prirašyti. Jie kartojas tikram gyvenime, jais maitinasi radijo ir televizijos programos.

Tik man vis rūpi įsitikinti, ar tie, kurie tokias pamai- viškas pasakaites sako, tikrai mano, kad kiti nesupranta. Man vis rūpi, tokias pasakaites girdint, ilgiau į pasakotojo akis pažiūrėti.

Ir labai džiaugiuos, jei matau, kad akis nuleidžia. Tada tarp mūsų viskas tvarkoj ir mūsų santykiai nesu- gadinti.

Tik baisiai nesmagu, kada pasitaiko akiplėšų. Žiūri akis išsprogdinę ir atrodo, kad tuo melavimu net patys tiki. Tokių reikia saugotis! — toks šių pasakaitių mora- lis.

B. V.

VISAD TURĖK PO RANKA GERĄ DOVANĄ

Skundžiamasi, kad lietuviškos knygos skaitytojų skaičius labai sumažėjęs. O mes galvojame, kad lietuviška knyga dar gali skaitytojų surasti. Ypač gera knyga, ko- kia yra R. Spalio Alma Mater.

Isigyk ją savo bibliotekai. Isigyk ir vieną dovanoms. Kai ateis kokia proga sveikinti artimuosius, tada nereikės rūpintis, o dovana bus jūsų namuose, įrišta gražiais, kietais viršeliais.

Isigydami Almą Mater paremsi lietuvių rašytoją, lie- tuviškos knygos leidyklą ir svarbiausia, įrodysi, kad gera lietuviška knyga skaitytojų dar turi.

Užsisakant naudokis pridėdama atkarpą.

DIRVA

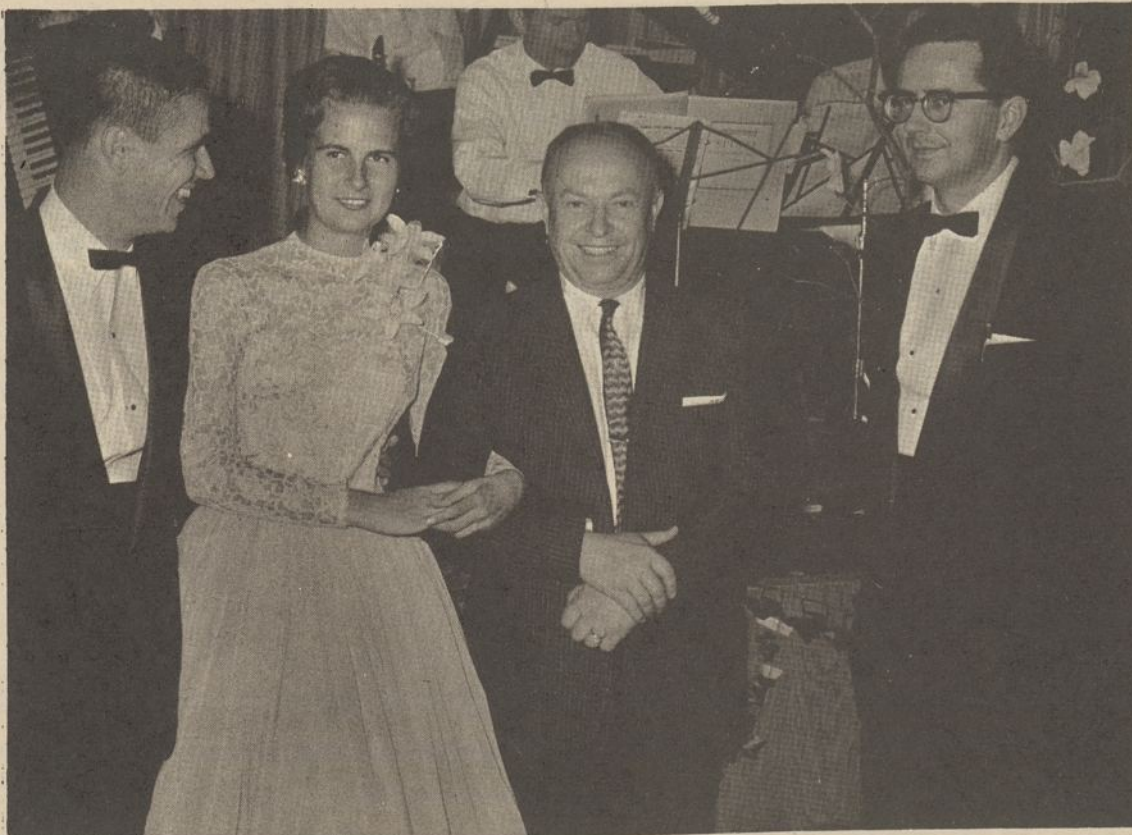
6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

Dainų šventei ruošiasi chorai nuo Atlanto iki Pacifiko. Kai kur atsiranda dainos mėgėjų, kurie savo auka paremia vietinius chorąs kad galėtų nuvykti į Chicago. Los Angeles lietuvių parapijos choro surengtame pavasario gėlių baliuje Pranas Žukauskas paaukojo 50 dolerių choro kelionės išlaidoms. Nuotraukoje: R. Dabšys, B. Reivydaitė, Pr. Žukauskas ir Alg. Raulinaitis.

L. Kančausko nuotrauka

Norėčiau gauti dvyliką bilietų i Dainų Šventę...

Atidarytas "II Dainų Šventės kampelis"

ALBINAS VALENTINAS

miteto vicepirmininkas Vytautas Radzius.

Būstinei vietą nemokamai už- leido žinomas Marquette Par- ko nejudomojo turto pardavėjas, lietuviškų ir tautinių reikalų rė- mėjas, jaunas Aligimantas J. Grigas savo Real Estate erdvio- se patalpose. Šis energingas vy- ras yra lietuviškos dainos my- lėtojas, priklauso Chicagos Lie- tuvių Vyrų chorui "Vytis" ir Lie- tuvių tautiniam ansamblui "Dai- nava".

Kas įdomaus vyriausioje būsti- nėje įvyko pačią pirmąją dieną? Nieko ypatingo. Atėjo pora laiškų šventės komitetui. Bet po pietų atsitiko staigmenėlė. Ži- nomojo baldų prekybininko Justo Lieponio vyrai atvežė į vyriaus-ią būstinę naujus baldus.

--Kam čia? Juk raštinė jau pilna visokių gerų baldų iki va- liai...

--Tai mano asmeniškai pasitarnavimas Dainų Šventės būsti- nės didesniems patogumams, -- kukliai paaiškina A. J. Grigas. Išpakuoju dvi ultramoder- niškas sėdimas sofas, staliuką, lempai staliuką ir pačią lempą. Daikteliai baisiai puikūs. Yra žmo- nių, kurie nesigaili išlaidų, kad Dainų Šventei būtų geriau.

--Statysime čia, į šitą kampą. Atėję žmonės šventės reikalais turės kur bent pailsinti savo kau- lus, laikraščius pasiskaityti. Kam čia skųpauti...

Šitą vietą ir pakrikštiname var- du: "II Dainų Šventės kampelis". A. J. Grigas, įkurtuvių proga,

ant staliuko dar gražią kvietką pastato. Geros sekmės...

Antrąją įsikurimo dieną būsti- nę sulaukė ir pačio pirmojo lan- kytojo. Tai buvo malonios išvaiz- dos džentelmenas, gyvenimo rū- peščių jau gerokai baltai pada- žytais plaukais.

--Labą dieną! Ar čia ir bus Dainų Šventės vyriausioji būs- tinė?

--Taip, tiesiai čia ir yra. --Norėčiau gauti dvyliką bi- lietų i Dainų Šventę...

--Net visą dvyliką! Tai pir- masis šios būstinės lankytojas atneša mums gerą ir laimingą ženklą. Pats pirmasis iš karto perka dvyliką bilietų... Pra- našystės dideliai geros. --Kaip vardas ir pavardė pir- mojo mūsų laimingo aplankytojo? Ir kur gyvenate?

--Petras Genys. Gyvenu 7114 So. Maplewood Chicagoje.

Kas tas pats pirmasis, kuris užsuko į vyriausią būstinę? Kas tas toks tvarkingas ir rūpestin- gas žmogus, dar prieš du mėne- sius panoręs įsigyti gerus bilie- tus i Dainų Šventę? Kas tas žmo- gus, kuris rūpinasi ne tik savo šio svieto marnastimis, bet ir mūsų lietuviškuoju dvasiniu gy- venimu, mūsų tautiniais reika- lais? Kas tas toks keistas žmo- gus...?

Aš jį atpažinau. Dabar tylus, kuklus pensininkas. O Lietuvoje buvo labai doras ir garbingas ka- riškas. Niekada neturėjęs jokių pretenzijų ir nesikėlęs į pui- kybę. Bet jis primygtinai pap- rašė neskelbti nei jo turto laips- nio, nei užimamos vietos, nieko...

(Nukelta i 4 psl.)

ŠYPSENOŠ

MASKVOJE vaikų vežimėlių fabrike dirba Ivanas. Jo žmo- na laukia kūdikio. Kadangi krautuvėje sunku gauti nusi- pirkti vežimėlį, ji prašo vyro, kad jis, grįždamas vakarais iš fabriko, parsineštų namo po vieną dalį ir sudėtų veži- mėlį.

Ivanas visą mėnesį slap- tai nešiojo iš fabriko į namus vežimėlio dalis. Pagaliau vie- ną vakarą ėmėsi darbo, bet niekaip negalėjo sudėti veži- mėlio.

--Pasiskubink sudėti veži- mėlį, -- ragino jį žmona. -- Jis mums bus greitai reika- lingas.

Ivanas iš naujo ėmėsi darbo, bet vis nesisekė.

--Aš nieko nesuprantu, -- pasiskundė žmona. -- Jau septintą kartą sustatau dalis ir kiekvieną kartą man išeina ne vaikų vežimėlis, bet kul- kosvaidis.

GENEROLAS, eidamas pro kareivines, pastebėjo prie sargybos budėlės laisvai sto- vintį kareivį, kuris jam ne- atidavė pagarbos.

--Ar tu žinai, kas aš esu?

Kareivis, kuris pirmą kar- tą buvo sargyboje, pasuko gal- vą i kiemo pusę ir sušuko:

--Ei, vyručiai, ateikit. Čia yra senis, kuris nežino kas jis esąs.

TEKSASE viena moteris su vyru nuėjo pas šerifą išsiimti asmens dokumentų.

Šerifas dokumentą greit iš- rašė ir padavė.

--Bet čia yra mažas nesu- sipratimas. Aš nesu našlė. Štai su manim yra mano vy- ras.

--Nesirūpinkit dėl klaidos, --paaiškino jai šerifas. -- Ją lengvai galima pataisyti.

Ir, išsitraukęs revolvėrį, šerifas nudėjo jos vyrą.

ATLETIZMO varžybose vienas nedidelio ūgio vyrukas pastatė pasaulinį rekordą, to- liausiai numesdamas kūlį.

Apstoję žurnalistai jo klaui- sinėjo, kaip jis galėjęs taip išsitrenguoti.

--Aš visai nesitreniravau, --paaiškino vyrukas. --Aš tik visad kuo toliau nuo savęs metu darbo įrankius...

TĖVAS klausia sūnaus, ar mokytojas juo patenkintas.

--Labai. Jis man sakė, jei aš ir toliau taip dirbsiu, atei- nančiais metais būsiu vyriaus- sias klasėje.

* BORNEO saloje vyksta SEATO kariniai manevrai, kaip

stebėtojai teigia, parodę padi- dėjusį nekomunistinio pasaulio pajėgumą atremti bet kurią ko- munistinio ekspansiją Pietryčių A- zijoje.

* PIETŲ AFRIKOS UNIJOS po- licija pradėjo kratas ir areštus, siekdama sukludyti šio mėnesio pabaigoje laukiamus negrų strei- kus ir demonstracijas.

--Aš esu jūsų naujasis kaimynas.

BAUDŽIAVOS GALO ŠIMTMETJ MININT (3)

J. JAKŠTAS

BAUDŽIAVA RYTŲ EUROPOJE

Rytų Europos, atseit, slaviškojo pasaulio baudžiava panėsėjo į Vakarus. Tačiau klaidinga būtų manyti, kaip mūsų vienas istorikas ryšium su Žalgirio mūšio minėjimu skelbė, kad baudžiavą bent į vakarinius slavų kraštus atnešė vokiečiai kolonistai. Tiesa, vokiečiai kolonistai suvaidino didelį vaidmenį kūrime to mūsų žemyno dalies, kuri šiandien vadinama Rytų Centro Europa. Dėl vokiečių kolonizacijos ir jų kultūrinės, visuomeninės ir ekonominės įtakos ši Europos dalis nuo Balkanų iki Baltijos jūros, virto vakarietiško pasaulio dalimi. Vakarietiškoji krikščionybė smelkėsi į jį vokiškos kolonizacijos lydimą. Vokiškoji slaviškų kraštų kolonizacija buvo didžiausia bendros viduramžinės kolonizacijos apraiška.

Nuo 19 a. atbodusios tautinės sąmonės įtakoj ši viduramžinė kolonizacija virto politiniais šūkiais. Patys vokiečiai vadina ją "didingu vokiečių tautos darbu", o jos paliestuose slavų kraštuose geriau prigijo taip pat vokiškas šūkis "Drah nach Osten". Abu šie šūkiai įneša į viduramžius iš naujųjų laikų politinės padėties klusius vertinimus. Iš tikrųjų, vokiška kolonizacija nebuvo nei sąmoningas vokiečių tautos didingas darbas, nei jų veržimasis į rytus. Tai buvo gaivališkas, visur viduramžiais vykęs reiškinys ir todėl patenkinamas pagal tą garsų Hegelio posakį: "Kas tikra - yra protinaga".

Vokiška kolonizacija, beabejo, pagilino baudžiavą slavų kraštuose, kad ir jos neatnešė. Juk kolonizacija visur buvo geras pelenas kunigaikštims, pasauliniams ir dvasiniams didikams, ir net vienuolynams. Jie išplėdavo savo senjoralines teises į miškus, dykumas ir pelkynus ir viliojo nausėdžius. Šienegaudavo žemės nuosavybės. Kad ir lengviausiomis sąlygomis apgy-

vendyti, jie vis dėlto turėjo mokėti didikams činšą ir dešimtinę. Net ir valstiečių vietomis kurti "laisvieji kaimai" buvo vis dėlto palenkti baudžiavinėms pareigoms.

Dėl pasipelnijimo traukė vokiečius kolonistus ir vietiniai slavų ir kiti kunigaikščiai ir dalijo jiems žemes. Pav., vengrų karaliai, kai jie užėmė 1334 a. didelius Transilvanijos plotus, sodino į juos vokiečius švabus ir saksus, kurie čia giliai buvo įsiterpę tarp rumunų, vengrų, ir slavų. Panašiai dalykai vyko ir kituose Rytų Centro Europos kraštuose. Tad į šiuos kraštus įsismelkė vokiečiai ne vien kardu, kaip, pav., Latvijos ir Estijos baronai, bet ir arklų.

Tačiau ne vokiečiai atnešė baudžiavą į slavų kraštus. Jos pėdsakai jau susekami seniausiais laikais. Čia jos buvimą aiškiai patvirtina plačiai paplitęs žodis "smerd", kuriuo žymėta feodalinė santvarkoj priklausomą žmogų. Rusijos šaltiniuose jis žinomas 9 - 13 a. ir minimas II a. teisyne "Russkaja Pravda".

Jau iš pačios žodžio reikšmės anksčiau buvo sprendžiama apie žemą, niekingą smerdų padėtį. Mat, jis sietas su žodžiu smirdėti ir todėl smerdai laikyti lyg tie indų žemiausios kastos, šudros, neliečiamieji. Tik paskutiniaisiais laikais vienam rusų filologui pavyko įrodyti, kad smerdai senoj slavų kalboj reikškė priklausomus žmones, kam kitam dirbančius ir nieko bendro neturinčius su žodžiu smirdėti.

Bene geriausias naujastyrinėjimas apie viduramžių (lenkų) smerdus yra žinomo istoriko K. Tymienieckio darbas, Smardowie Polscy (1959). Jis iš 13/14 a. šaltinių išveda, kad smerdai (lot. smardones) buvo pradžioj laisvi žmonės, įpareigoti kunigaikščiams mokėti duokles ir jiems tarnauti. Pradžioj jie neturėjo nieko bendro su privatniais dvirinkais. Tačiau kunigaikščiai galėjo pavestį juos didikams ar bažnytinėms institucijoms, kurių priklausydami jie neteko laisvės.

K. Tymienieckis cituoja vieno lenkiško 13 a. vienuolyno dokumentą, kur šalia "adscriptiti" t. y. priplaktų prie žemės baudžiaininkų, minimi ir laisvesni "smardones". Prof. K. Tymienieckio nuomone, smerdų padėtis 13 a. vis dėlto priartėjo prie laisvųjų ir šaltiniuose užtikamas šiems taikomas lotyniškas pavadinimas pavadinimas "heredes" ir "possessores" reišškė slaviškus smerdus.

Prof. K. Tymienieckio išvedžiojimui atitinka ir garsaus rusų teisės istoriko M. M. Kovalevski nuomonę, kuris sako, kad žemdirbis "smerdas" buvo laisvas verstis kaip tinkamas su savo asmenimi ir turtu". (The Modern Custom and Ancient Laws of Russia, 1891, psl. 210). Tačiau plečiantis Maskvos kunigaikštijai, laisvieji ūkininkai ėmė netekti laisvės ir nuo XVI a. jie liko priplakti prie žemės. Pradžioj turėję šv. Jurgio dieną (pagal seną rusų kalendorių lapkr. 26), kada jie turėjo teisę išsikelti, ir tos neteko. Tat 17-18 a. buvo baudžiavos klestėjimo laikas Rusijos imperijoj. Tai buvo rusų diduomenės, pasaulinės ir bažnytinės, "auksinis amžius", kada jų mažuma turėjo pavergusi milijonines mases.

Ypač pasunkėjo baudžiava XVIII a., kai baudžiaininkai susiliejo su tikrais vergais "choplais", laikytais daiktine didikų nuosavybe. Jie ir susodinti į žemės sklypus ir tuo būdu įsiterpę į baudžiaininkus. Nuo šiol, tiek seni baudžiaininkai tiek "choplai", virto vienu, lyg vergų luomu diduomenės nevalioj.

Ir likimas lėmė Lietuvai būti jungtai į tą Rusiją su klestinčia baudžiava.

NEW YORK

Š. m. balandžio 29 d., 7 v. v. P. Bručo svetainėje, Brooklyne, įvyko JAV LB New Yorko apygardos apylinkių valdybu ir jų rinkiminio komisijų pasitarimas artėjančių rinkimų proga. Pirmininkavo D. Penikas, sekretoriavo J. Maurukas. Diskusiose dalyvavo: K. Bačasuskas, B. Kulys, K. Maceika, J. Maurukas, K. Norvila, D. Penikas, A. Šetikas ir J. Šlepetys.

Buvo aptarti vykstančios rinkiminės akcijos reikalai ir būdai stropiau paskatinti bendruomenės narius balsuoti. Pasisakvta įvairiais kitais bendruomeninės veiklos klausimais.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

Ofiso telef.: MAin 1-1773

Rezidencija: OL 7-2521

Turėdami reikalų prašom į mane kreiptis namų telefonu OL 7-2521 — Peninsula.

DIRVA

6907 Superior Ave.,
CLEVELAND 3, Ohio

PRADEKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius ☐Už metus — \$8.00 ☐Už 6 mėnesius — \$5.00 ☐

(Tos kainos yra tik naujiems skaitytojams)

(Pažymėkite atitinkame lankelyje savo užsakyamą ir pridėkite atitinkamą mokestį, jei užsakote sau ar kaip dovaną).

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

Alice Stephens Ansamblis

20 VALANDŲ AUTOBUSU Į KONCERTĄ...

Lietuvos Atsiminimų Rادیo valanda, vadovaujama Jokūbo Stuko, iškilmingai paminėjo savo veiklos 20 metų sukaktį. Ta proga bal. 29 d. Robert Treat Hotel, Newark, N. J. įvyko banketas, kurio metu invokaciją paskaitė kun. P. Činikas, M.I.C., iš Chicago, sveikinimo žodį tarė prel. J. Balčūnas, L. P. Carlin, Newarko miesto meras, inž. A. Rudis ir k. Meninę programą atliko solistai: O. Zuba-

vičienė, L. Stukas, J. Peskutė ir akordeonu pagrojo O. Gutauskaitė. Dainininkams akompanavo ir vakarą pravedė muz. A. Kačanauskas.

Sekandį dieną, puošnioj Webster Hall salėje, New Yorke, įvyko koncertas, kurio programą atliko Alic Stephens Ansamblis, dvidešimtį valandų autobusu iš Chicago važiuojant į koncertą ir tiek pat valandų atgal.

Ansamblyje dainuoja daugiausia čia gimę jaunos lietuvaitės, kurioms tokia ilga ir sunki kelionė populiariau lietuvišką dainą, yra ne pirmoji ir ne paskutinė.

Ansamblių sudaro rinktiniai gražūs balsai, iš kurių daugelis atlieka ir solo partijas. Šį kartą išskirtinos buvo gerai mums pažįstama G. Peškienė, J. Bobinienė, J. Mileriūtė, G. Mačytė, G. Antanaitytė, E. Zapolis, St. Bogden ir kitos.

Antroje programos daly gražiai pasirodė Rūtos Ansamblio, diriguojamas muz. A. Kačanausko, solistai L. Stukas, J. Peskutė akompanuojant muz. A. Mrozinskui.

Pabaigai jungtinis moterų choras, dir. A. Stephens, sudainavo Tėviškėlę — B. Budriūno ir Rodo parpulčią — A. Vanagačio ir Jakubėno, o jungtinis mišrus choras, diriguojant Kačanauskui, atliko Maldą už Tėvynę — J. Dambrausko ir Lietuviais esame mes gimę — St. Šimkaus.

Rūtos Ansamblio tautinių šokių grupė, vadovaujama A. Nekrošienės, gražiai pasirodė su keletą šokių. Aktorius V. Žukauskas ir A. Petrutis šio radijo 20 metų lietuviško darbo sukurtoji ninką Jokūbą Stuką humoristinė formoj paplakė ir jo nuopelnus išskėlė.

J. Stukas dėkojo gausiai su s irinkusiems, pabrėždamas, kad tik dėka mūsų visų dėmesio ir paramos, ta lietuviška radijo valandėlė sulaukė šios garbingos 20 m. sukakties.

Koncerto programai vadovavo J. Valaitis. Salėje buvo įrengtas ir spaudos kampelis, kuris, tačiau didelio pasisekimo neturėjo. Minėjimui buvo išleistas specialus leidinėlis, kuriame išskeltas šios radijo valandos per 20 metų nueitas ke-

Dainų Šventė...

(Atkelta iš 3 psl.)

II Dainų Šventė jau nebe už jūrių marių. Ji atsidūrė sparčiais žingsniais. Todėl visi patvarkykime savo gyvenimo einauosius reikalus taip, kad visi galėtumėm liepos mėnesio 2 d. būti Chicagoje ir dalyvauti II Dainų šventėje. Šioje šventėje dalyvaus ir vyriausybės narys prezidento brolis Robert F. Kennedy. Jo tinkamą priėmimą ir globą Chicagoje žada finansuoti Dr. Kęstutis Valiūnas iš New Rochelle, N. Y. Dr. Valiūnas netrukus vyks į Washingtoną ir ten pasimatys su Robert F. Kennedy.

Ir mes visi: seni, jauni, dideli ir maži turime dalyvauti Dainų šventėje! Šiai šventei turima tokia milžiniška ir patogi salė, kur nė vienam nebus nei šilta, karšta ar šalta.

Negalintieji Dainų šventės būstinės Chicagoje pasiekti nei pėsti, nei važiuoti, bilietus iš anksto gali užsisakyti laiškais šiuo adresu: Lithuanian Song Festival, 2501 West 69th St., Chicago 29, Ill. Bilietų kainos yra: 5, 4, 3, 2 ir 1 doleris. Norint užsisakyti paštą, reikia kartu su užsakyamu prisiųsti ir čekį arba piniginių orderį.

Tat iki pasimatymo...
Alb. Valentinas

JIE BUS PAGERBTI II DAINŲ ŠVENTĖJE

Liepos 2 dieną Chicagoje įvykstančioje II Dainų Šventėje bus pagerbti visi tie choristai --dainininkai, kurie yra išdainavę choruose dvidešimts penkerius metus. Iki šiai dienai anketas, patvirtintas chorvedžių, yra prisiuntę šie dainininkai:

Antanas J. Fidleris, pradėjęs dainuoti 1921 m., rugsėjo 15 d., Zurlis Louis nuo 1930 m., Jurgis Prancietis nuo 1925 m., Domininkas Perucionis, giedąs parapijos chore jau 43 metus. Salimėja Sakienė nuo 1936. Ona Razutienė nuo 1928, Apoloniija Korsakaitė nuo 1924, Julija Grikinaite nuo 1924, Jonas Citulis -- Citavičius nuo 1927, Henrikas Johansonas nuo 1936 Petras Lelys nuo 1928, Jonas Brazauskas nuo 1918, Kazys Selokas nuo 1927, Marcelė Andrikytė nuo 1926, Kazimiera Čampienė -- Račaitė nuo 1923, Stephanija Miklinevich - Totoraitis nuo 1930 m., Vladas Vaišvila nuo 1930, Aleksas Liutkus nuo 1932 metų.

Dvidešimts penkerius metus išdainavę dainininkai, kurie dar neprisiuntę anketų, turi pasiskubinti. Anketas siųsti šiuo adresu: Lithuanian Song Festival, 2501 West 69th St., Chicago 29, Ill.

Kokia puiki kombinacija DŽIAUGSMAS... DRAUGAI... IR UGNIM VIRTAS STROH'S

Kada lauko žaidimas vietoje ir juos galite patogiai sekti! Tada laikas atnešti popcornų, bretelių ir lengvo, skanaus, daugiau gaivinančio Stroh's alaus. Pasidžiaug savo mėgiamu sportu per TV ir radiją — padaryk jį dar malonesnį įskaitant atsigavimą ugnim virtų Stroh's alumi!

Jums patiks **Stroh's** yra šviesesnis!

FIRE-BREWED

America's only fire-brewed beer
The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

GABIJOS TUNTO ŠVENTĖ DETROITE

Dešimtis metų Detroito Gabijos skaučių tuntui — laikas, kuriame buvo daug džiaugsmo ir nuolatinio nestojamo darbo. Darbas ir džiaugsmas ugdė skautes Gabijos eilėse.

Ši reikšminga tuntui sukaktis buvo paminėta balandžio 15-16 dienomis.

Tuntas su vėliavomis dalyvavo šv. Mišiose, priėmė šv. Komuniją ir išklusė dvasios vado Tėvo Tomo V. Žiūraitio, O. P. pamokslą, kuriame buvo ryškiai iškelta skautiškoji ideologija ir skautės paragintos drąsiai eiti savoju keliu.

Iškilmingoj sueigoj dalyvavo Baltijos skautų tuntas, skautai akademikai, tėveliai, bičiuliai, rėmėjai.

Tuntai ir skautai akademikai išsiriškioja, raportai, skautės sušunka "valio" sueigoje dalyvaujančiai vyr. skautininkės pavaduotojai, pirmajai Gabijos tunto tuntininkei v. s. K. Kodatienei ir tunto steigimo iniciatorei s. P. Pajaujienai. Jauniausios paukštytės joms įteikia gėlių puokštes. Įnešamos vėliavos, himnas. Susikau-pimo minute pagerbiami Gabijos ir Baltijos tuntu

žodžiui prie vėliavos artėja jaunesnės skautės, kurios dar nebuvo gimusios, kai Gabijos tuntas įsisteigė. Ir mažiausios tunto sesės pasižada mylėti Dievą ir Tėvynę. Tai Aida Arlauskaitė, Dalia Gaižutytė, Daiva

Gabijos tunto tuntininkė ps. Aldona Rastenytė sveikina skaučių tėvelius ir rėmėjus, atsilankiusius į šventę.

J. Gaižučio nuotrauka

Gabijos tunto šokėjos Rūta Bulgarytė, Silvija Ogilvytė ir Jūratė Pusdešrytė programos metu.

J. Gaižučio nuotrauka

mirusieji — vyr. skiltn. Lilė Petrauskaitė, jaun. skautė Marytė Meškuotytė ir ps. Vytautas Tarvainis.

Niekas man nesakė, kad esu čia svečias —
Nei lelijos žiedas, nei
laukų gėlė,
Balti žemės sodai, žemės
pievos plačios
Tik siaura, kaip liepas,
mūsų pakelė.

Tunto įsakymai. Už pareiškumą pakeltos į paskiltininkės laipsnį Vilijos d-vės adjutantė Audronė Tamulionytė ir einančios skiltininkių pareigas Rūta Bulgarytė, Violeta Ogilvytė. Vireiniia Daugvdytė ir Birutė Šileikaitė. Skautės išodi duoda kandidatės: Vilija Baukvė, Viktorija Ratnikaitė, Vida Rėklytė, Zosė Sirutytė, Zosė Strakšytė, Marytė Strakšytė ir Violeta Vaitiekūtė.

Petrūlytė, Loreta Paškutė, Irena Vizgirdaitė ir Lilė Vizgirdaitė.

Iškilmingoji sueigos dalis baigiama vienetų šūkiu ir bendru dešimtmečio šūkiu "Tegyvuoja Gabija, tene-gesta jos liepsna". Sueigą pravedė tunto adjutantė vyr. skilt. Rožė Černiauskaitė.

Antroje minėjimo dalyje vyriausiosios skautininkės ir L.S.S. Sesierys Vadijos vardu tuntą sveikino v. s. K. Kodatiene. Tėvų vardu p. Šileika, Baltijos tunto — s. V. Pauža, skautų akademikų — G. Šileikaitė, moksleivių ateitininkų — V. Čižauskaitė ir visi Mindaugo d-vės skautai.

Tuntininkė ps. Aldona Rastenytė supažindino su Gabijos tunto darbu, atliktu per dešimtį metų. Tai dvejoja veikla. Patarnavimai visuomenei — minėjimai, parengimai, vaidinimai, rinkliavos, reprezentacija kitataučiuose ir uždaras skautiškas darbas, ty-lus, visuomenei nematomas, niekur neaprašomas, bet pats svarbiausias. Pasi-džiaugiama neįkainuojamu dvasios vadų įnašu tuntui. Pirmasis dvasios vadas kun. Bronius Dagilis ir nuo 1957 metų Tėvas Dr. Tomas V. Žiūraitis, O.P. Paminėtos visos skautės,ėjusios tunte vadovių pareigas.

Visiems tėveliams ir bičiuliams, kurie prisidėjo prie tunto darbų, padėkota. Kiekvienam atskirai išreikšta padėka ir prisegta gėlė.

Gabijos tuntininkės: ps. Želvyra Šimoliūnienė, s. Jūratė Pečiūrienė ir ps. Aldona Rastenytė, vyr. skautininkės O. Zailskienės, per v. s. Kodatiene, apdovanotos leidiniu "Lietuva mano tėvų žemė".

Tunto skaučių nuotaiką išreiškė skautė Laimutė Rastenytė padėklamuodama Maironio — Kur bėga šešu-

Skaučių vadovėms P. Pajaujienai ir K. Kodatienei jaunesnės skautės Irena ir Lilė Vizgirdaitės įteikia gėles. Kairėje stebi J. Pečiūrienė.

J. Gaižučio nuotrauka

ŽEMĖS ROJUS TORONTE

Prie vietos Putvio šaulių kuopos veikiantis scenos mėgėjų sambūris balandžio 30 d. visuomenei gana gražiai pristatė su S. Pirkos 3-ju veiksmų komediją "Žemės Rojus".

Veiklas savo turiniu labai artimas šių laikų gyvenimo nuotai-koms, kur pinigais žmonių bendravime vaidina svarbų vaidmenį. Tas pats pinigais iškreipia pag-rindinius komedijos veikėjus — Petrą, Virginiją ir Paulių iš tiesaus kelio, sudarydamas jiems daug nemalonumų.

Turtingas Virginijos tėvas duoda savo žentui stambių sumų pinigų ūkiui pirkti. Pinigai su-

pė. Minėjimo programa užbaigta tautiniais šokiais.

Detroito skautiškasis jaunimas ir svečiai tikrai linksmi užbaigė Gabijos dešimtmečio šventę. Bendrai dainavo ir šoko Cleve-lando Korp! Neo Lithuania orkestrui grojant. mm.

draugais lengvai prašvilpiami ir ūkis nenuperkamas. Tačiau uoš-vis apie tikrą padėtį nepain-formuojamas. Vieną gražią die-ną uošvis savo žentui rašo, kad atvažiuoja atostogų į Petro ir Virginijos ūkį. Naujiena tikrai nemaloni. Pinigai buvo gerai, bet uošvis jau ne.

Iš tos keblios padėties padeda išsigelbėti jų draugas Paulius, kuris sutinka Petrui kelioms die-noms užleisti savo ūkį. Bet ir Paulius turi savo rūpesčių. Jis, norėdamas gauti iš savo turtingos tetos bent kokį palikimą ar lai-kiną paramą, kad labiau tetą paveiktų, parašė, kad apsivedė. Teta, norėdama pamatyti sūnėną ir jo žmoną praneša, kad atosto-gas norinti praleisti kaime, Pauliaus ūkyje.

Jeigu jau meluojama, tai rei-čia ir to melo galą pakavoti. Paulius kreipiasi į savo prie-telį Petrą, kad keletai dienų jis paskolintų savo žmoną. Petras, nors ir nenoromis, bet sutinka.

Šių dviejų draugų didžiausiam nustebimui, ir uošvis ir tetulė atvyksta tuo pačiu metu. Čia vyksta didžiausia tragedija, kuri žiūrovams sukelia daug girdaus juoko. Tetai nepatinka sūnėno žmona ir jo reikalų vedėjas Petras, o uošviui ne prie širdies sūnėnas. Seniams stipriai žodžiais apsišaudžius, Virginiją su Paulium perskria. Senieji tuo džiaugiasi. Paulius pasiperša turtingo kaimyno ūkininko dukteriai Julijai, kuri nors ir už ne-dakeptą jaunikio, sutinka tekėti.

Tragiški momentai, kuriuose autorius vedžiojo veikalo veikė-jus, baigėsi laimingai. Visi lai-mėjo ir visi buvo patenkinti.

Komedijos veikėjų personažai, panašiai kaip Gogolio veikaluos, įtikinančiai perduoti, su jų išvi-diniais išgyvenimais, žiūrovui nėra jau toks paprastas reika-las. Petro ir Virginijos lūpmis tariant, jie turi būti tikrai di-deli keistuliai, jei per dieną sugeba apie šešetą kartų susi-pykti, skirtis ir vėl susitaikyti.

Tai nėra kasdien gyvenime sutinkami žmonės, bet reti egzemp-lioriai ir veikėjams į jų dvasi-nį pasaulį įeiti, jį pažinti ir su-prasti reikia kur kas daugiau studijinio ir kruopštaus darbo.

Kiekvienam vaidintojui svar-bu, kad publika kartu su juo iš-gyventų tuos pačius nepasise-kimus ar laimėjimus, kad jo liu-desys ar džiaugsmas lygiai pat būtų suprstas ir priimtas žiū-rovo širdžiai. Kai veikėjas sugeba pagauti žiūrovą ant meš-kerės ir kai sugeba nuo pradžios iki galo būti jam artimas ir į-domus, tai tuo pačiu tas sugebė-jimas patį veikėją artina į jo siekiamą tikslą ir laimėjimą.

Vienoje pagrindinių — Petro rolėje, V. Rukšys visiškai vykusiai suvaidino lengvai žaid-žiančio gyvenimu jauno žmogaus rolę. Jo idėja, kaip pagyventi tik šia diena, nors pasėkos kar-tais, susidarydavo labai liūdnos.

KAIRĖJE: Grupė Detroito skaučių Gabijos tunto iškilmingoje sueigoje.

J. Gaižučio nuotrauka

Jis į neveltį tačiau niekuomet nepuolė, visuomet ieškodavo ir surasdavo išeitis, kaip iš įvai-rių pinklių išsigelbėti. Žino-ma, daug jam padėjo jo jauna žmona Virginija, kuri visiškai neturėdama gyvenimo patyrimo, sugebėjo laiką būti dviejų vyrų žmona. Tokios lengvapėdiškai nusiteikusios jaunos moters rolę ganėtinai gerai atliko S. Griga-ravičiūtė.

Labai svarbi ir viena nedėkin-giausių vaidinti buvo Pauliaus rolė, kurioje V. Štukys nebuvo svetimas, sugebėjo pakankamai gerai į ją įsigyventi ir vaidy-biniai atlikti.

M. Tabulėnas, vaidino tėvo rolę, S. Follert tetos, A. Arš-tikonis — turtingo ūkininko, L. Mačkeraitė — Julijos, B. Damb-rauskaitė — teatro artistės ir J. Šulcas — Pauliaus ūkio darbinin-ko. Jie visi neskaitant vienos ki-tos mažos smulkmenos vaidino laisvai ir savo rolėse buvo tvirti. Tuo pačiu prisistatė vietos visuomenei, kaip stiprus ir rim-tas į scenos meną žengiantis vienetas.

Režisieriaus J. Greičiūno ran-ka į komedijos atskirų tipų su-kūrimą taipgi aiškiai buvo jau-čiama.

Vietos šaulių scenos mėgėjų sambūris išėjdamas į sceną su S. Pirkos "Žemės rojus" tri-veiksme komedija, padarė tik-rai gražią ir netikėtą staigme-ną, kuri ilgam neišdils iš to-rontiečių atminties. Linkėtina, kad sambūris pradėjęs vaidy-bos meno srityje darbą, nesu-stotų pakelėj, bet drąsiai eitų pirmyn, kas kartą vis su naujais ir didingesniais užsimojimais ir darbais. (pb)

Paraginkit savo pa-žįstamus užsiprenu-meruoti DIRVĄ.

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinių, gyvy-bės, nelaimingų atsitiki-mų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

MAISTO SVARBA SVEIKATAI

Žmogaus sveikata, jos išsilai-
kymas ar ankstyvas palūžimas,
priklauso nuo daugybės faktorių,
kurių dalis jau suprasta ir gerai
žinoma. Kiti ir dabar dar tebėra
migma apgaubti, o dar kiti glūdi
visiškoje paslaptėje, kurių durų
atidarimui stropiai ir neatlai-
džiai ieškomas atitinkamas rak-
tas. Yra žinomas faktas, kad kai-
kurie išgyvena ilgus metus ir net
sulaukia gilos senatvės visai ar
tik paviršutiniai tesirūpindami
savo sveikata. Taip pat patirta,
kad kiti nuo pat mažens stropiai
bei tiksliai globodami savo svei-
katą, jos nedaug teturi, dažnai
negaluoja, o kai kurie iš tokių
palyginti, išsiskiria iš gyvųjų
tarpo jauni. Iš paviršiaus žiū-
rint, tai atrodo nesuderinama,
bet tikrumoje esama pagrindo
bei logiškų išaiškinimų.

Žmonių sveikata svarbiausiai
priklauso nuo dviejų sąlygų,
būtent, prigimties ir paties gy-
venimo arba, kaip dažnai sako-
ma, nuo gyvenamosios aplinkos.
Paveldėjimų ligų mažai, tačiau
tėvų ir jų prabočių sveikatin-
gumo savybės naujagimiams tei-
kia daug reikšmės ir neretai net
nulėmia jų pačių būitį. Kai kurios
ligos turi tendencijos persikelti
iš kartos į kartą. Taip pat jau
nustatyta, kad ir šiaip kai kurie
nesveikimai seka tėvų ir pro-
tėvių tokius pat nesveikumus,
nors anaiptol ne visuomet. Ši-
tokiais atvejais nedaug ką gali-
ma padėti ar pakeisti.

Patsai žmogus turi daug gali-
mybių savo gyvenimą tvarkyti
taip kaip jis nori ir išmano.
Taigi ir sveikatos išlaikymas
yra jo paties žinioje. Jis gali

Dr. STEPONAS BIEŽIS

savo sveikatą tiksliai globoti
arba ją sunaikinti.

Iš daugybės faktorių, susijusių
su sveikata ir iš jos išplaukian-
čio gyvenimo ilgumo svar-
bią ir, galima sakyti, net vado-
vaujančią vietą užima maistas,
kurio svarbą ir reikšmę pana-
grinėjime dabartinio mokslo
šviesoje.

Be maisto žmogus neturės
energijos ir gyvybės, kaip bega-
zolino automobilis be benzino.
Tačiau to dar neužtenka. Kiek-
vienam žinotina, kad bet koks
maistas, kuris prisotina ir pa-
tenkina gomurį, dar anaiptol
neužtikrina energijos, geros

sunkesni ir 50 procentų stipres-
ni. Šių genčių gyvenimo aplinka
esminiai vienokia. Tik vien dėl
tinkamesnio maisto pirmieji kur-
kas sveikesni, kaip ir šiaurės
indėnai.

Dabar jau žinomos ištisostau-
tos ir valstybės, kurių gyventojų
sveikatingumo lygis aiškinamas
jų vartojamo maisto skalsumu,
atsseit, atitinkamu žmogaus or-
ganizmo reikalavimams.

Kur žmonės tebegyvena pri-
mityviai, nepasiekę aukštesnės
kultūros ir nubledę, ten, ži-
noma, neįmanomas bent kokis
mitybos pagerėjimas. Šitokiuose
kraštuose žmonės tik vegetuoja,
šiaip taip palaikydami gyvybę.
Jų amžius visuomet trumpas o
įvairiausių ligų labai daug. Jų
sveikata pagerės ir iš ligų iš-

sveikatos ir jos išlaikymo il-
gesniam laikui.

Apie maisto svarbą šiandien
daug žinoma ir tomis žiniomis
privalo visi pilnai pasinaudoti
savo sveikatos gerovei. Maisto
tikroji paskirtis yra visiems
gyviams teikti energiją, sveika-
tingumą, stiprybę ir reikiamą
atsparumą prieš ligas. Kai jis
esti netikslingas klieku ar ko-
kybe, tai tikrai sukelia rimtų
nesveikųjų, atidaro duris ligoms
ir pagaliau pačią gyvybę sunai-
kina. Maisto svarbą, kaip svei-
katingumui pagrindą, neįma-
noma per daug įvertinti. Ryš-
kumui prisiminkime vieną kitą
gyvenimišką pavyzdį.

Pietinės Indijos gyventojai
daugumoj minta lukštentais ry-
žiais, vaisiais ir daržovėmis.
Mėsa ir pienas jiems didelė re-
tenybė. Jie yra mažo ūgio, fi-
ziniškai silpni ir jų gyvenimas
trumpas. O šio paties šiaurės
krašto žmonės valgo nelukšten-
tus ryžius arba kviečius, ožkų
pieną ir sviestą. Jie didesnio
ūgio, stipresni ir ilgiau gyvena
už pietiečius.

Iš Afrikos gyventojų studijų ži-
noma, kad viena gentis vardu,
Masai, versdamasi gyvulinin-
kyste, daugiausia valgo mėsą ir
pieną. O visai netoliese gyvenan-
tos pačios rasės gentis vardu
Akikuyu daugiausia minta ku-
kuruzais, saldžiomis bulvėmis
ir iš dalies daržovėmis bei ja-
vais. Pirmųjų vidutiniai penklais
coliais aukštesni, 23 svarais

silaisvins bei ilgiau gyvens tik
tada, kai jų ekonominis, socia-
linis ir kultūrinis lygis žymiai
pakils. Jų dabartinę būklę galime
tik apgailestauti ir linkėti, kad
tokios pažangos greičiau su-
lauktų.

Dabar tikslinga pažvelgti į
save, į šio prabangos ir tikrai
aukštos civilizacijos krašto žmo-
nių mitybą, kur visokeriopo
maisto gausus perviršis ne tik
pilniausiai visus pasotina, bet ir
sudaro rimtą galvosūkį, kur tą
perviršį dėti. Taigi kiekvienas,
gal tik su labai nežymiomis iš-
imtimis, turi geriausių gali-
mybių pasirinkti tokį maistą ir
tiek kuris pilnai patenkintų žmo-
gaus organizmo visus reikavi-
mus, iškeltų ir išlaikytų sveika-
tą aukščiausiam lygį.

Atrodo, kad šiomis visomis
gėrybėmis turėtume tik džiaug-
tis ir laimingai gyventi besige-
rėdami savo aukšta sveikata. Ta-
čiau gyvenimo tikrovė ką kita
sako. Štai mokyklinio amžiaus
vaikų tarpe randame mažasvorių
net iki 20 procentų dėl įvairių
mitybos trūkumų. O jau suaugu-
siųjų tarpe randame kitą tiek
viršsvorio, t. y. nutukelių arba
šiaip jau neatitinkamą organiz-
mui maistą vartojančių.

Tai sudaro nemalonų vaizdą,
kurį negalima pateisinti. Tie-
siog keista, kad turtingiausiam
krašte, kuriame maisto pasi-
rinkimas ir jo apstumas nesu-
daro jokių sunkumų, o 40 pro-
centų visų gyventojų nepasinau-
doja taip, kaip privalėtų. Ir tuom

FILATELIJOS KAMPELIS

ANTANAS BERNOTAS

(7)

BELGIJA,

karaliaus Baudouino vedybų
proga, išleido 3 pašto ženklų se-
riją. Ženkluose matome karalių
Baudouiną I ir jo žmoną, ispanę
Donną Fabiolą y Aragon. Jo
žmona yra karališkos kilmės,
nors šiuo metu Ispanijoje ir nėra
karaliaus.

Reikia pasakyti, kad tarp Bel-
gijos ir Ispanijos yra seni is-
toriniai ryšiai. XV-tojo amžiaus
pabaigoje dabartinės Belgijos
teritorija, kaip palikimas, atite-
ko Ispanijos karaliui Pilypui II.
Pradžioje visa Belgija, vėliau jos
atskiros dalys, ispanų valdžioje
išbuvo virš 200 metų. Per savo
valdymo laiką ispanai nuolat tu-
rėjo kariauti su Belgijos kaimynais
-- anglais, vokiečiais ir
prancūzais, kurie taip pat turėjo
įvairių pretenzijų į Belgijos žemes.

Išleistieji ženklai -- 40 cen-
timų, 3 ir 6 frankai -- yra dvi-
spalviai ir spausdinti fotografi-
ros būdu.

GRAIKIJA

išleido turizmo propagandos
reikalams 17 pašto ženklų seriją
su žymiausias senovės meno pa-
mintais ir gražesniais krašto
vaizdais.

Pašto ženkluose tarp kitko ran-
dame: 10 leptų -- Kastorijos mies-
telio vaizdas šiaur. Graikijoje
prie Orestias ežero.

70 l. -- Akropolis, aukščiausia
Atėnų miesto kalva, su seno-

vės citadelės ir įvairių švento-
vių griuvėsiais. Kalvos viršuje
Partenonas, miesto globėjos A-
tėnos šventovė. Akropolįje ap-
tikta sodybų likučių iš 2000 m.
prieš Kristų. Mikėnų laikais
(1600 - 1200) Akropolis buvo žy-
mi tvirtovė. Įvairios šventyklos
ir kiti pastatai išaugo vėliau.
Partenonas buvo pastatytas 447
- 433 m. pr. Kr.

1 drachma -- bizantinio sti-
liaus Šv. Kotrynos bažnyčia Sa-
lonikuose.

1,50 dr. -- dievaitės Heros
šventyklos griuvėsiai.

2,50 dr. -- senovės miesto
Knosos griuvėsiai Kretos saloje.

5 dr. -- vyriausio dievo Zeuso
šventovės griuvėsiai Atėnuose.

6 dr. -- Delfų orakulo šven-
tovės griuvėsiai.

Ir kt.

HAITI

išleido 6 pašto ženklų seriją
pagerbimui žymių prancūzų ra-
šytojų A. Dumas (tėvo ir sūnaus).
Ženkluose matome: 5 centimai --
Haiti žemėlapis ir namą, ku-
riame gimė rašytojų tėvas gen.
Alexandre Dumas Davy de la
Pailletterie; 10 c. -- A. Dumas
tėvą ir sceną iš romano "Po 20
metų"; 50 c. -- abu rašytojus
bei Prancūzijos ir Haiti vėlia-
vas; 1 gourde -- A. Dumas sū-
nų ir sceną iš "Dama su kame-
lijomis"; 1,50 g. oro pašto --
A. Dumas tėvą ir sceną iš ro-
mano "Grafas Montekristas".

Čia matome 50 c. oro pašto
ženklą su A. Dumas tėvo atvaiz-
du bei sceną iš jo romano "Trys
muškietininkai".

Alexandre Dumas (1803 - 1870)
paprastai vadinamas Dumas
Pere, gimė Villers - Cotterets,
Prancūzijoje. Jo tėvas buvo fran-
cūzų revoliucijos generolas,
gimęs Haitėje, o senelė negrė.
A. Dumas tėvas yra vienas
žymiausių prancūzų dramaturgų
ir romanistų. Yra parašęs 25
tomus dramų ir 257 toms roma-
nų, memuarų ir kelionės aprašy-
mų. Jo romanai "Grafas
Montekristas" "Trys muškietin-
inkai", "Po 20 metų" ir kt.
yra išversti į lietuvių kalbą.

Alexandre Dumas sūnus (1824
- 1895), paprastai vad. Dumas
Fils, yra žymus prancūzų drama-
turgas, romanistas ir moralis-
tas. Lietuviškai yra išverstos jo
"Dama su kamelijomis" ir "Da-
ma su žemčiugais".

LENKIJA

išleido 19 pašto ženklų seriją
su istorinių lenkų miestų vaiz-
dais. Dauguma šios serijos mies-
tų yra po II Pas. karo iš vokie-
čių atimtos srityse. Atrodo, kad
serija dar nebaigta.

Tarp daugelio, čia yra tokie
žinomi miestai, kaip Varšuva,
Poznanė, Kališas, Breslavas,
Štetinas, Opelnas, Katovicai,
Lodžė.

Su Lietuvos istorija daugiau
ar mažiau susiję miestai: Kro-
kava, Gniezno, Dancigas ir
Torunė.

Čia matome 5 grošų pašto
ženklą su Gniezno katedra už eže-
ro, Piasų herbą ir riterį.

Gniezno yra svarbus Lenki-
jos miestas, o nuo 1000 m. ir
visos Lenkijos arkivyskupo būs-
tinė. 1331 m. kryžiuočiai miestą
sugriovė, ir jis pasiliko tik kaip
arkivyskupo būstinė. Gniezno
arkiv. dažniais atvejais turėjo
Lenkijos pirmo titulą ir jų ži-
nioje buvo karalių vainikavimas,
jungtuvės, laidotuvės, o jų nes-
ant, ir valdymas.

Gniezno katedroje yra žalva-
rinės durys, liedintos apie 1152
- 56 m., kuriose atvaizduotas Šv.
Vaitiekiaus (Adalberto) gyven-
mas, Šv. Vaitiekus senprisių nu-
žudytas 997 m., kai jis ten nu-
vyko skelbti krikščionybę. Len-
kų karalius Boleslovas III jo
kūną išpiko ir palaidojo Gniezno
katedros rūsiuose.

Apkrikštijus Lietuvą, visa Lie-
tuvos bažnytinė teritorija nuo
1417 iki 1818 m. faktinai skaitėsi
Gniezno arkivyskupo žinioje. Ta-
čiau šie ryšiai dažnai būdavo tik
tituliniai, o kartais ir visai nu-
trūkavo.

Šiuo metu Gniezne gyvena virš
30,000 gyventojų.

Kas Dirvos neskaito
- daug nustoja!

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti DIRVĄ.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p.
pirmad., antradi., ketvirtadi.,
penktadi.

Tik susitarus trečiadieniais.

Tel. ofiso PRospect 8-1711
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

Val.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas
uždarytas.

Šeštadi. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Telefonas:
Ofiso REpublic 7-5020.
Namų WALbrook 5-3765.

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(Išėjimas iš Rockwell St.)

Val.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Šeštadieniais:
2-4 p. p. ir 5-7 p. p.

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjome kiekvieną sutauptą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygtę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIRginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

CHICAGO

A. L. T. Sąjungos Chica-
gos skyriaus valdyba gegu-
žės 14 d., 4 val. p. pietų
Trinkauskų svetainėje, 2548
W. 69 g-jė šaukia skyriaus
narių susirinkimą.

Darbų tvarka:

- 1) Buvusio žibuoklių ba-
liaus apyskaita.
- 2) Artėjančio Sąjungos
Seimo reikalai.
- 3) Neseniai iš Lietuvos at-
vykusio asmens praneši-
mas.
- 4) Einamieji reikalai.

Visi skyriaus nariai kvie-
čiami aktyviai šiame susi-
rinkime dalyvauti. J. J.

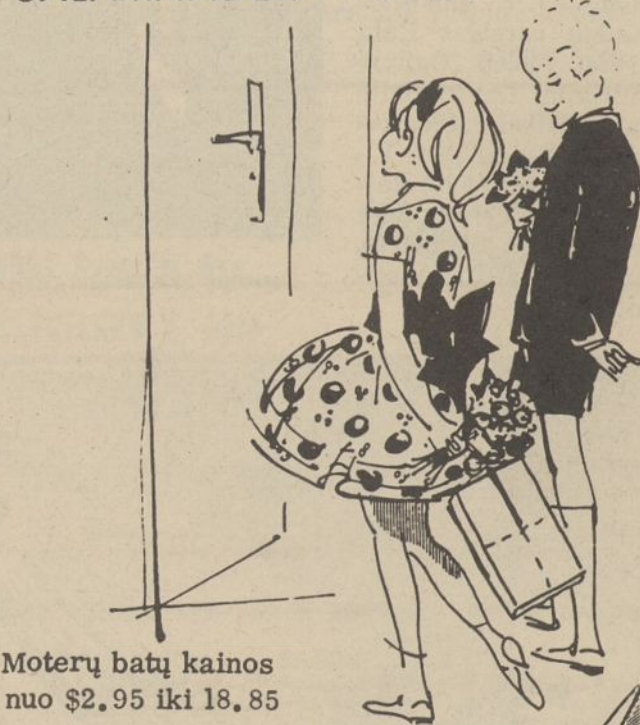
E. CHICAGO

East Chicagoje Lietuvii
Bendruomenės Tarybos rin-
kimai įvyks gegužės 13 d.
(šeštadienį) nuo 5 iki 8 val.
vak. ir gegužės 14 d. nuo
9:45 val. ryto iki 6 val. vak.
Lietuvių parapijos patalpo-
se — 3903 Fir St., East
Chicago.

Kurie iš anksto nėra ga-
vę balsavimo lapelių, juos
gaus balsavimo metu.

Gary, Hammond ir kitų
gretimų apylinkių lietuvių
prašomi balsuoti East Chi-
cagoje.

MOTINOS DIDŽIAUSIAS DŽIAUGSMAS NAUJI SALAMANDER- BATAI

Moterų batų kainos
nuo \$2,95 iki 18,85

SALAMANDER

3325 LORAIN AVE
CLEVELAND 13, Ohio
ME 1-5837

12307 GRATIOT AVE
DETROIT 5, Mich.
DR 1-9430

CLEVELANDO LIETUVIAI! DALYVAUKIME VISI BALSAVIME JAV LB 3-ČIOS TARYBOS RINKIMUOSE GEGUŽES 13-14 DIENOMIS

BALSUOTI GALI VISI LIETUVIAI NUO 18 M. AMŽ. UŽSIMOKEJĘ SOLIDARUMO ĮNAŠĄ BENT UŽ VIENUS IŠ PASKUTINIŲ 3 METŲ, T. Y. 1959, 1960, 1961. (Užsimokėti galima ir balsavimo metu).

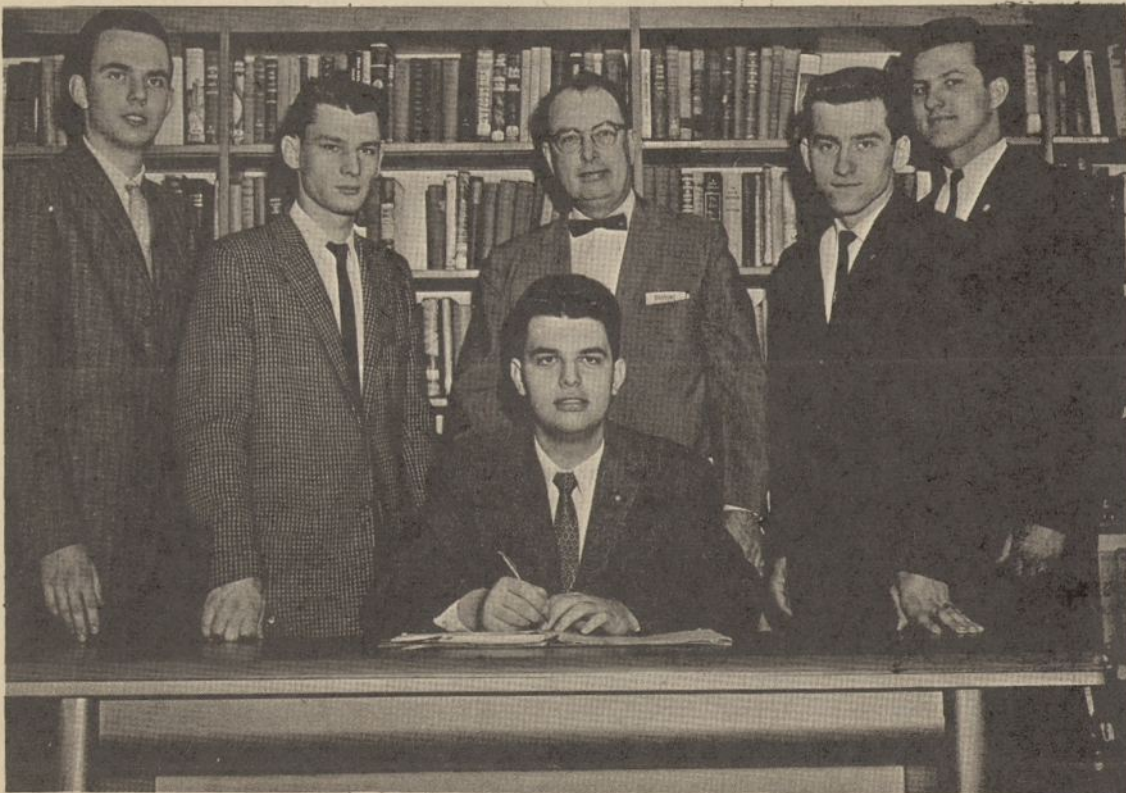
Vieta: LB I-ji Apyl. Šv. Jurgio parap. salėje. LB II-ji Apyl. Naujos parapijos statomaj mokykloje.

Laikas: gegužės 13 nuo 11 val. iki 4 val. gegužės 14 nuo 9 val. iki 4 val.

GEGUŽES 13 D. (ŠEŠTADIENI) 7:30 VAL.
LIETUVIŲ SALEJE

RAUDONASIS VYNAS

LINKSMA 3-JŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA
VAIDINA DETROITO DRAMOS MEGĖJŲ SAMBŪRIS
PO VAIDINIMO BUFETAS IR ŠOKIAI. GROJA NEOLITHUANŲ ORKESTRAS.
BILIJETA: PO LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALEJE
ARBA SKAMBINTI TEL. RA 1-8797.

St. Joseph gimnazija Clevelande, kurioj mokosi nemažai lietuvių, kasmet išleidžia gimnaziją baigiančių mokinių geresnių rašto darbų metraštį "The Carpenter". Toks metraštis pasirodys ir šiais metais. Jos redakcinę kolegiją sudaro: Ed. Schober (sėdi), stovi iš kairės: John Lalak, Algis Rukšėnas, mokytojas Robert Benner, Mindaugas Rinkus ir Kęstutis Gaižutis.

VANDENTEKIS IR ŠILDYMAS IVEDIMAS IR PATAISYMAS

Vandeniu ir pečiais šildymas, vonios kambarių įrengimas. Pristatymas į jūsų namus ar pilnas įrengimas.

Nelaimei atsitikus skubus pataisymas. Nemokamas numatomų darbų įkainavimas.

Mes esame pertvarkę šildymą Dirvoje, atlikę nemažai patarnavimų lietuviams ir mūsų darbu visi patenkinti.

W. F. HANN & SONS CO.

15533 EUCLID AVE.

MU 1-4200

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$100,000

NEW SATURDAY HOURS
9:30 to 2:30

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

• Lietuvių Bendruomenės pagrindinis uždavinys — lietuvių išlaikymas. Šiam dideliui ir kilniam darbui vykdyti reikalingi patyrę ir sąžiningi darbuotojai.

Lietuvių Bendruomenės Taryba yra šių uždavinių vyriausioji planuotoja ir vykdytoja.

Ši savaitgalį vykdomi Trečiosios A.L.B. Tarybos rinkimai. Kaip Vidurio Rinkiminės Apygardos Rinkimų komisijos pirmininkas kreipiuosi ir maloniai kviečiu visus lietuvius, gyv. Ann Arbor, Mich., Buffalo, N. Y., Pittsburgh, Pa., Cleveland, Ohio, Detroit, Mich., Rochester, N. Y. ir apylinkėse atlikti savo garbingą tautinę lietuvių pareigą ir gegužės 13-14 dienomis balsuoti už Jūsų pasirinktus geriausius kandidatus. Nuo tinkamų L. B. Tarybos narių išrinkimo daug priklausys ir tolimesnė Lietuvių Bendruomenės veikla.

Juozas Mikonis,
L.B. Vidurio Rinkiminės
Apygardos Rinkimų
komisijos pirmininkas

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Dail. Vytauto Igno tapybos ir grafikos paroda Clevelande nuo balandžio 30 iki gegužės 7 praėjo su dideliu pasisekimu. Parodą aplankė apie 350 asmenų ir nupirko 12 paveikslų.

• Šachmatininkai kviečiami registruotis AL Piliiečių Klube. Laikas ruošti šachmatų turnyrui. Klubo vadovybė žada palankias sąlygas ir vertingas dovanas pirmiesiems trims laimėtojams.

• Dr. M. Yčas, dirbęs N. Y. Valstijos Universiteto medicinos mokykloje, lankėsi Clevelande ir viešėjo pas Hypatiją ir Pijų Žiūrius.

• The May Company perėitą šeštadienį suruošė pietus, pagerbdami 48 moteris, gyvenančias šešiolikoj senelių namų.

Šioms senelėms tai buvo vienintelė proga švęsti Motinos dieną, nes jos neturi giminių, kurie jas lankytų. Jos buvo pavaišintos, apdovanotos gražiomis gėlėmis, Motinos dienos sveikinimais ir kitokiomis dovanomis.

• Kambariai su baldais ir atskiru įėjimu vienam vyrui išnuojama. Skambinti EN 1-5315.

Šešių kamb. vienos šeimos namas

Plytų ir šingelių. Du garažai. Poilsio kambarys. East 185 St., netoli Naujosios lietuvių parapijos. Parduoda savininkas. Šaukti vakarais telef.: IV 1-5290.

Gera žinia investuotojams

1188 Norwood Ave. Plytinis namas. Geras iš lauko ir vidaus. Trys gyvenamieji butai ir dvi krautuvės. Geras pirkiny, gera vieta. Prašo \$26,000. Šaukite mus.

8015 Superior Ave. 12 gyv. butų ir 2 krautuvės. Pajamų per mėn. \$1000.00. Nori parduoti ar keisti. Plytų ir akmens namas. Geras stovys. Prašo \$79,500.

AL EVANS

Realtor

VU 3-3200 4020 E. 93 St.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

CLEVELANDO SKAUTAI IŠKYLOJE...

Clevelando jaun. skautai žaidžia iškyloje su draug. G. Neimanu.

Skamba dainos ir gitaros...

Clevelando tūntininkai M. Kižienė ir P. Karalius su skautų vadovais iškyloje aptaria žaidimus.

G. Juškėno nuotraukos

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licencijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue.
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems
mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable
Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

Quik Auto Service, Inc.

1304 East 9 Str. Tel. TO 1-1673

Vietinių ir užsieninių automobilių taisymas. Visų rūšių mechaninis ir "Auto Body" taisymas, gerai išbaigtas — garantuotas dažymas P r a n o G r i g o n i o priežiūroj.

Jei jūsų mašiną reikia taisyti, ilgiau nelaukit ir susitaisykit dabar, kada dar galite gauti nuolaidą.

DIRVA

Nr. 54

1961 m. gegužės 10 d.

KAS IR KUR?

• **Ligija Bieliukienė**, Pabaltijo Moterų Tarybos pirminkė, birželio 3 d. iš New Yorko vyks į Miami, Fla., kur ji dalyvaus GFWC Tarptautiniam moterų klubų atstovių suvažiavime ir turės progos tarti žodį pabaltiečių moterų vardu ir supažindinti laisvųjų kraštų atstoves su bolševikiniu okupantu. Gegužės 6 d. Bieliukienė buvo Washington, D. C. LMA klubo ruošiamoj pavasario šventėj.

• **Akt. Vitalis Žukauskas** ir operos solistė **Vincė Jonuškaitė** geg. 6 dieną Hartforde, šeštadieninės mokyklos ruošiamam vakare, atliko meninę programą.

• **Jono Aisčio** naują poezijos knygą netrukus išleidsia Jonas Galminas. Spaudos darbus atlieka pranciškonų spaustuvė.

• **Pirmojo Zarasiečių suvažiavimo**, įvykusio 1957 m. gegužės mėn. 18 d. Brooklyn, N. Y., buvo pageidautą, kad po keleto metų būtų vėl suruoštas panašus

susitikimas. Zarasiečių Ryšiams Palaikyti Komitetas nutarė tokį platesnio masto susitikimą-suvažiavimą suruošti šiais metais gegužės mėn. 28 d. Šie metai parinkti todėl, kad šiemet sukanka lygiai 40 metų nuo pirmosios Zarasų Progimnazijos abiturientų laidos, 35 metai nuo pirmosios ir vienintelės Zarasų Mokytojų Kursų laidos ir lygiai 30 metų nuo pirmosios Zarasų Aukštesniosios Komerčinės Mokyklos abiturientų laidos. Komitetui atrodo, kad šių kelių sukurti progą bus įdomu susitikti buvusiems minėtų mokyklų auklėtiniams bei mokytojams, kurių šiame krašte ir Kanadoje nemažai yra.

Suvažiavimo reikalais kreiptis: T. Slapšys, 101-43 114 St., Richmond Hill 19, N. Y. Tel. Virginia 6-6711, arba J. Šileikis, 86-09 96th St., Woodhaven 21, N. Y. Tel. HI 1-5485.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Korp! Filisteriui Teisininkui

JONUI MAŽONIUI

mirus, jo žmoną **KARIN** ir kitus gimines bei artimuosius užjaučia ir drauge liūdi

Korp! Neo-Lithuania

Mūsų mielam prieteliui

JONUI MAŽONIUI

mirus, jo žmonai **KARIN** nuoširdžią užuojautą reiškia

Stella ir Vytautas Abraičiai

Mielam bičiuliui

JONUI MAŽONIUI

mirus, jo žmonai **KARIN** nuoširdžią užuojautą reiškia

Stefa ir Vytautas Gedgaudai

DOMININKUI JURJONUI

mirus, jo dukrai senjorei **GAILUTEI JURJONAI-TEI-PALIONIENEI** ir jos šeimai reiškia gilią užuojautą

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje
ir
Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris

GAILUTEI ir **TADUI PALONIAMS**, jų tėveliui-uošviui

DOMININKUI JURJONUI

mirus, užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania

Los Angeles lietuvių parapijos choras balandžio 29 d. buvo surengęs pavasario gėlių balių, kurio metu buvo išrinkta pavasario karalaitė. Nuotraukoje choro pirmininkas Alg. Raulinaitis įteikia dovaną išrinktai karalaitė B. Reivydaitei. Šalia stovi iš Australijos atvykusi D. Mockevičiūtė.

L. Kančausko nuotrauka

Omahoje, kada abrikosai sprogdina žiedus ir suokia kardinolai...

Abrikosai sprogdina pirmuosius savo žiedus. Parkuose ir soduose be atodūsių suokia kardinolai, jiems neatsiliekdami pritaria rabinai (beveik reiktų paaiškinti, kad tai ne kokie dvasiškiai, o tikri Omahos sodų bei parkų gyventojai -- paukščiai).

Data 22 balandžio. Į Tautinės Sąjungos Omahos skyriaus rengiamą literatūros dramos ir muzikos vakarą iš Bostono atskrenda rašytojas Ant. Gustaitis. Šv. Antano salė vakare beveik pilna. Ant. Gustaitis savo humoristiką ir satyrą užvaldė klausytojus: kartais juos stebindamas savo netikėtom užbaigom, kartais visą salę paleisdamas beribiam juokui. Salė tikrąjį Gustaitį pažino ir pripažino.

Daug įvairumo programoninėse ir vietinės muzikinės pajėgos. Su nuoširdžiu įsijautimu praskambėjo I. ŠARKAITĖS solo Liekis meile iš MOCARTO "FIGARO VESTUVĖS" ir HABANERA iš Bizet "CARMEN". Solistę pianinu palydėjo O. DAMAITĖ, kuri savo pareigą, be priekaišto atliko.

Prie pianino pasirodė ir DALIA KATILIŪTĖ, atlikdama A. PIECZONKOS TARANTELLĄ ir amerikietiška sukriptas ištraukas iš LISTO VENGŖŲ RAPSDIJOS Nr. 2. Septyniolikmetę DALIĄ, šį pavasarį baigiančią Notre Dame Academy, galima dar sveikinti, kaip pirmą kartą savo mokyklos garbei laimėjusią National Merit Scholarship Award DALIA buvo viena iš dešimties mokinių J. A. V. kuriai SVIFTO bendrovė paskyrė keturių metų stipendiją su teise studijuoti bet kuriame krašto universitete. DALIA pasirinko CREIGHTON Universitetą Omahoje, kur studijuos matematiką.

Klausytojų širdis visiškai pavergė pati jauniausioji programos dalyvė SILVIJA KAZLAUSKAITĖ (7 metų); pianinu atlik-

dama SUNRISE SERENADE ir DIZZY FINGERS. Nedažnai sutinkamais gabumais apdovanota SILVIJA abu dalykus skambindama mintinai, pademonstravo techniką, kurios nesigėdintų nė vienas ir žymiai vyresnio amžiaus pianino mėgėjas. Galima

skaites ir ateitininkes, galima būtų pasakyti:

--Dirbote, kaip skruzdėlės! Šios dvi mergaičių organizacijos gegužės 2 - 7 dienomis CIVIC Auditorijoje vyksiančioj "HOME FURNISHINGS EXPOSITION AND WORLD TRADE FAIR

Jauna pianistė Silija Kazlauskaitė per ALT S-gos Omahos skyriaus surengtą literatūros, dainos ir muzikos vakarą pasirodė turinti neeilinius gabumus.

drąsiai spėlioti kad sekančiame DIRVOS pianistų konkurse SILVIJA savo klasėje būtų viena iš pačių stipriausių varžovių.

Beveik visą vakaro organizacinį darbą atliko skyriaus pirm. J. POVILAITIS. Pats šio nuotainio vakaro surengimas puikiai parodė Tautinės Sąjungos skyriaus narių susiklausymą. Pavasarėjant skyrius ir paaugti spėjo: vienos savaitės bėgyje į skyrių įstojo trys nauji nariai.

Prie vakaro pasisekimo gero-kai prisidėjo ir talkininkės bei talkininkai: Didelis ačiū J. Povilaitienei (vyr. užkandžių bufeto tvarkytojai) V. Mykolaitienei, J. Augurkienei, J. Kartanaitei, J. Šarkai jun., V. Mackevičiui ir St. Pangoniui. Vakaro pelno dalį visuotinas narių susirinkimas paskyrė dviem vietas lietuviškiems reikalams.

Čia Omahoje kažkas nepersenai pasakė:
--Dirbame kaip liūtai!
Kalbant apie čia veikiančias

"surengė gana turtingą lietuviškos tautodailės skyrių, praplėsdamos jį dar ir kitais lietuviškais eksponatais. Didžiausias Omahos laikraštis Omaha World Herald parodos atidarymą aprašydamas, jį pailiustravo didele tautiniais rūbais pasipuošusios lietuviškos R. MICUTAITĖS (tuo laiku liet. skyriuje būdėjusios) nuotrauka.

Pavasaris ir egzaminai -- tai du didžiausi veiksniai kurie šiuo metu jautriai paliečia studentiją. Omahos studentus palietė dar ir žurnalo Lituanus pagalbos šauksmas. Prie bažnyčios, prie namų durų, telefoniniais pasikabėjimais omahiečiai studentai surinko prenumeratomis ir aukomis 118 dolerių. Ar tos sumos Omahai mažoka, ar pakanka -- neturint žinių iš kitur, sunku būtų pasakyti. Tačiau vieną žinome -- mūsų studentai vieną lietuviųbei svarbią egzaminą jau išlaikė!

BOSTON

Rengiama Motinos Diena

Liet. Bendruomenės Bostono apylinkės valdyba, vadovaujama Pov. Žičkaus, gegužės 13 d., 4 val. po pietų, ALT S-gos namuose, 484 4th St., So. Bostone, rengia motinos dieną. Bendruomenei talkina Moterų Klubas, skautai ir ateitininkai. Bostono lietuvių Motinos pagerbime kviečiami gausiai dalyvauti. Pagerbimo pradžia p u n k t u a l i a i 4 val. po pietų, nes tą patį vakarą bus pamaldos už Lietuvą šv. Petro lietuvių bažnyčioj.

Dalyvaukim Bendruomenės rinkimuose

Gegužės 14 d. bus renkama JAV Liet. Bendruomenės Taryba. Bostone savo balsus bus galima atiduoti ALT S-gos Bostono sk. namuose, 484 4th St., So. Bostone.

Bostone lankėsi inž. Jonas Jasiukaitis

Gegužės 6 d. į Bostoną iš Chicago buvo atvykęs ALIAS pirm. inž. Jonas Jasiukaitis. Tą dieną jis padarė pranešimą ALIAS Bostono sk. nariams, arčiau susipažino su Bostone gyvenančiais lietuvišiais architektais ir inžinieriais. Sekmadienį, gegužės 7 d., inž. Br. Galinio lydimas, jis apžiūrėjo žymesnes Bostono vietas ir aplankė senus savo draugus.

Maldos už Lietuvą Bostone

Maldos ir atgailos diena Bostone yra rengiama š. m. gegužės 13 d. šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj. Maldų intencija -- Lietuvos laisvę ir teisingą pasaulio taiką. Pamaldų tvarka: minėta gegužės 13 d., 7 val. 30 min. vak. aukojamos šv. Mišios už Lietuvos laisvę. Pamokslą sakys kun. Kontautas. Po šv. mišių ir pamokslų -- pasiaukojimas šv. Jėzaus ir Nekalčiausiai Marijos širdžiai.

Gegužės 13 d. kasmet yra švenčiama, kaip viso pasaulio lietuvių Maldos ir Atgailos Diena už Lietuvos laisvę. Šiemet gegužės 13 d. suėina lygiai 10 metų, kai Lietuva buvo paaukota Nekalčiausiai Marijos širdžiai. Ta proga Fatimos vyskupas lietuviams atsiuntė gražų laišką.

Lietuviai turėtų būti giliai dėkingi J. E. Leirios vyskupui už tokį humanišką ir jautrų laišką, už tokį gilią lietuvių tautos kančių supratimą ir mūsų palaužtų vilčių žadinimą. Gražiausia mūsų padėka jam bus, jei gegužės 13 d. gausiai dalyvausim Maldos ir Atgailos pamaldose. Bostono lietuviams, kaip minėta, jos yra rengiamos šį šeštadienį, V. 13 vakare, šv. Petro liet. parapijos bažnyčioj. St. S.

Berenką aukas studentai manijje pasakyčiau pavirino apvėsusį kraują... Tos šypsenos, juokai...

Kur tie draugai anų laikų? Neliko jau nei vieno!

Susimąstęs beveik užlipau ant šaligatviu liuosiančios voveraitės (mieste jos nešaudomos!) Žinoma ir toliau dar būčiau skendęs senuose prisiminimuose, bet tuo laiku virš stogų, beveik abrikosų žiedus braukydamas negaltingai užkaukė Strategic Air Command tankeris vydamas į šalis kardinolus, rabinus ir net drąsiausius varnėnus...

Kai reportažą iš Omahos baigiau, gavau žinią, kad ir choras, diriguojamas muz. Br. Jonušo, rengiasi dideliu jubiliejiniam koncertui. Mėginau dar sužinoti vietą ir laiką. Dėja, planams besikeičiant ir patys dainoriai to nežinojo. Vieną tačiau verta prisiminti, kad choras ruošiasi Chicago į dainų šventę! Savo dalyvavimą koncerte jiems padėsime.

V. Š-a